

SYLABUS – OPIS ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU

I. Informacje ogólne

1. Nazwa zajęć/przedmiotu: **Metody pracy socjalnej**
2. Kod zajęć/przedmiotu: 24-PCDU-MPSF
3. Rodzaj zajęć/przedmiotu (obowiązkowy lub fakultatywny): **obowiązkowy dla studentów nie mających lic z pracy socjalnej**
4. Kierunek studiów: **Praca Socjalna**
5. Poziom studiów (I lub II stopień, jednolite studia magisterskie): **II stopień**
6. Profil studiów (ogólnoakademicki / praktyczny): ogólnoakademicki
7. Rok studiów (jeśli obowiązuje): I
8. Rodzaje zajęć i liczba godzin (np.: 15 h W, 30 h ĆW): 30 W
9. Liczba punktów ECTS: 2
10. Imię, nazwisko, tytuł / stopień naukowy, adres e-mail prowadzącego zajęcia: prof. UAM dr hab. Monika Oliwa-Ciesielska
11. Język wykładowy: polski
12. Zajęcia / przedmiot prowadzone zdalnie (e-learning) (tak [częściowo/w całości] / nie): nie

II. Informacje szczegółowe

1. Cele zajęć/przedmiotu:

Przekazanie wiedzy o metodach i technikach stosowanych w pracy socjalnej, a także ich historycznych przemianach.

Nabywanie umiejętności stosowania w praktyce wiedzy o możliwościach pracy z klientem i metodach pracy socjalnej

Wyrobienie umiejętności rozpoznawania problemów klientów i diagnozowania ich sytuacji.

Wyrobienie zdolności pracy z różnymi rodzajami klientów i dostosowania pomocy do potrzeb i możliwości

Rozwinięcie umiejętności profesjonalnego komunikowania się z klientem oraz podejmowania ról terapeutycznych

Wyrobienie umiejętności profesjonalnej pracy socjalnej z jednostkami grupami wymagającymi wsparcia w szczególnych sytuacjach kryzysowych.

2. Wymagania wstępne w zakresie wiedzy, umiejętności oraz kompetencji społecznych (jeśli obowiązują):

BRAK

3. Efekty uczenia się (EU) dla zajęć i odniesienie do efektów uczenia się (EK) dla kierunku studiów:

Symbol EU dla zajęć/przedmiotu	Po zakończeniu zajęć i potwierdzeniu osiągnięcia EU student/ka:	Symbole EK dla kierunku studiów
MPS _01	Zna podstawy teoretyczne metod pracy socjalnej.	K_W01, K_W02, K_U01, K_U02,
MPS _02	Ma wiedzę na temat stosowania metod pracy socjalnej i technik wspomagających główne metody.	K_W02,
MPS _03	Zna profesjonalne sposoby oddziaływania społecznego na jednostki, grupy i społeczności. Ma umiejętności pozwalające na skuteczne wykorzystywanie metod pracy socjalnej.	K_W02, K_W05, K_U07, K_U10, K_K03,
MPS _04	Potrafi diagnozować problemy jednostek, grup i społeczności. Stosuje odpowiednie do problemów metody pracy socjalnej.	K_W02, K_W07, K_W10, K_U03, K_U10, K_K03, K_K07,
MPS _05	Korzysta ze źródeł literaturowych w celu pogłębienia wiedzy na temat praktycznego stosowania metod pracy socjalnej.	K_W02, K_U09,
MPS _06	Potrafi wykorzystać wiedzę z zakresu nauk społecznych do interpretacji problemów które wymagają wsparcia przez pracownika socjalnego.	K_W02, K_W09, K_U02, K_U08, K_K03,

4. Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się (EU) z odniesieniem do odpowiednich efektów uczenia się (EU) dla zajęć/przedmiotu

Treści programowe dla zajęć/przedmiotu:	Symbol EU dla zajęć/przedmiotu
Teoria i metody pracy socjalnej. Cechy wiedzy naukowej. Podstawy teorii pracy socjalnej: środowisko powstania, ugruntowanie teorii w różnych dziedzinach wiedzy, przykłady teorii socjologicznych wykorzystywanych w pracy socjalnej. Zmiana jako podstawa wszelkich działań w pracy socjalnej. Wymogi zmiany w pracy z klientem. Wzmacnianie klienta w procesie zmiany. Proces wzmacniania perspektywa pracownika socjalnego i klienta.	MPS_01, MPS_05, MPS_06 MPS_03, MPS_05, MPS_06
Diagnoza. Praca z przypadkiem – historyczne i współczesne odniesienia. Historia MIP, prekursorzy, definiowanie metody, podstawowe założenia metody, orientacje MIP. Współczesne założenia MIP w praktyce pomocy. Etapy MIP. Zasady MIP.	MPS_02, MPS_03, MPS_04
Teoria kryzysu. Przebieg kryzysu, krytyczne wydarzenia życiowe. Strategie zaradcze. IK – cechy, cele. Praktyka IK. Jak prowadzić wywiad z klientem w kryzysie. Pomoc w kryzysie.	MPS_02, MPS_03, MPS_04, MPS_06
Praca skupiona na problemach a praca skupiona na rozwiązaniach. Pomoc jako budowanie rozwiązań. Postawa niewiedzy. Początki współpracy. Wzmacniać plany klienta. Poprawność celów pomocy. Informacja zwrotna i jej znaczenie dla relacji pracownika socjalnego i klienta. Ukazywanie postępów klienta. Sposoby mierzenia i cele pomiaru. Sposoby pracy z opornym klientem.	MPS_02, MPS_03, MPS_04, MPS_05, MPS_06
Metoda pracy grupowej. Zasady pracy grupowej. Odmianny MPG. Procesy grupowe. Metody aktywizujące i zwiększające produktywność pracy z grupą. Cele grupowe. Różnice między grupami terapeutycznymi a innymi.	MPS_02, MPS_03, MPS_04, MPS_06 MPS_02, MPS_03, MPS_04, MPS_06
Metoda pracy środowiskowej. Organizowanie społeczności lokalnych – typy społeczności. Rozwój społeczności. Sposoby pracy ze społecznością. Wydobywanie zasobów w społeczności. Wprowadzanie zmiany i jej podtrzymywanie.	MPS_02, MPS_03, MPS_04, MPS_06

5. Zalecana literatura:

Obowiązkowa:

- M. Oliwa-Ciesielska, Konteksty metod pracy socjalnej i współczesne utrudnienia w ich realizacji, Praca Socjalna, IRSS, nr 3/ 2015.
- Piorunek M. (red.), Społeczne i jednostkowe konteksty pomocy, wsparcia społecznego i poradnictwa, T 1, UAM, Poznań 2018.

Uzupełniająca:

- Frysztacki K., Wokół pracy socjalnej, UJ, Kraków 2019.
- Kawińska M., Kurtyk -Chałas J., Praca socjalna jako dyscyplina naukowa. Współczesne wyzwania wobec kształcenia i profesji, UKSW, Warszawa 2016.
- Skinner S., Silniejsze społeczności, CAL, Warszawa 2014.
- Twelvetrees A., Pracując ze społecznością, ISP, Warszawa 2014.
- Macario L., Rocchi M., Komunikacja w relacjach niesienia pomocy, WAM, Kraków 2011.
- Brown R., Procesy grupowe, GWP, Gdańsk 2006.
- Oliwa-Ciesielska M., Piętno nieprzypisania. Studium o wyizolowaniu społecznym bezdomnych, Poznań 2004.
- M. Michel (red.), Streetworking. Aspekty teoretyczne i praktyczne, WUJ, Kraków 2011.
- A. Błasiak, E. Dybowska, N. Pikuła (red.), Pedagog i pracownik socjalny wobec wyzwań współczesności, Akademia Ignatianum Wydawnictwo WAM, Kraków 2012.
- E. Kantowicz, Elementy teorii i praktyki pracy socjalnej, Olsztyn 2001. (rozdział V Modele działań w pracy socjalnej i ich zastosowanie).
- E. Włodarczyk, I. Pytlak, (red.), Człowiek wobec krytycznych sytuacji życiowych. Z teorii i praktyki pracy socjalnej, Wyd. Nauk. UAM, Poznań 2011.

- M. Gray, S. A. Webb, Praca socjalna. Teorie i metody, PWN, Warszawa 2013.
- P. S. Czarniecki, Praca socjalna, Difin, Warszawa 2013.
- H. S. Bernard, K. R. MacKenzi, Podstawy terapii grupowej, GWP, Gdańsk 2001.

III. Informacje dodatkowe

1. Metody i formy prowadzenia zajęć umożliwiające osiągnięcie założonych EU (proszę wskazać z proponowanych metod właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne)

Metody i formy prowadzenia zajęć	X
Wykład z prezentacją multimedialną wybranych zagadnień	X
Wykład konwersatoryjny	
Wykład problemowy	X
Dyskusja	
Praca z tekstem	
Metoda analizy przypadków	
Uczenie problemowe (Problem-based learning)	
Gra dydaktyczna/symulacyjna	
Rozwiązywanie zadań (np.: obliczeniowych, artystycznych, praktycznych)	
Metoda ćwiczeniowa	
Metoda laboratoryjna	
Metoda badawcza (dociekania naukowego)	
Metoda warsztatowa	
Metoda projektu	
Pokaz i obserwacja	
Demonstracje dźwiękowe i/lub video	X
Metody aktywizujące (np.: „burza mózgów”, technika analizy SWOT, technika drzewka decyzyjnego, metoda „kuli śniegowej”, konstruowanie „map myśli”)	
Praca w grupach	
Inne (jakie?) -	
...	

2. Sposoby oceniania stopnia osiągnięcia EU (proszę wskazać z proponowanych sposobów właściwe dla danego EU lub/i zaproponować inne)

Sposoby oceniania	Symbole EU dla zajęć/przedmiotu										
	M P S 1 0 1	M P S 0 2	M P S 0 3	M P S 0 4	M P S 0 5	M P S 0 6					
Egzamin pisemny											
Egzamin ustny											
Egzamin z „otwartą książką”											
Kolokwium pisemne	X	X	X	X	X	X					
Kolokwium ustne											
Test											
Projekt											
Esej											
Raport											
Prezentacja multimedialna											
Egzamin praktyczny (obserwacja wykonawstwa)											
Portfolio											

Inne (jakie?) -														
...														

3. Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Forma aktywności		Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
Godziny zajęć (wg planu studiów) z nauczycielem		30
Praca własna studenta*	Przygotowanie do zajęć	
	Czytanie wskazanej literatury	15
	Przygotowanie pracy pisemnej, raportu, prezentacji, demonstracji, itp.	
	Przygotowanie projektu	
	Przygotowanie pracy semestralnej	
	Przygotowanie do egzaminu / zaliczenia	15
	Inne (jakie?) -	
	...	
SUMA GODZIN		60
LICZBA PUNKTÓW ECTS DLA ZAJĘĆ/PRZEDMIOTU		2

* proszę wskazać z proponowanych przykładów pracy własnej studenta właściwe dla opisywanych zajęć lub/i zaproponować inne

4. Kryteria oceniania wg skali stosowanej w UAM: Zaliczenie z oceną. Warunkiem zaliczenia jest pozytywny wynik egzaminu pisemnego, który zawiera pytania otwarte i zamknięte. Ma to na celu sprawdzenie wiedzy na temat metod pracy socjalnej, a także umiejętności ich stosowania w praktyce (rozwiązywanie konkretnego problemu, zastosowanie odpowiednich metod i technik pracy socjalnej). Zaliczenie jest możliwe po uzyskaniu 51% punktów.

bardzo dobry (bdb; 5,0):

dobry plus (+db; 4,5):

dobry (db; 4,0):

dostateczny plus (+dst; 3,5):

dostateczny (dst; 3,0):

niedostateczny (ndst; 2,0):